

Agronomická
fakulta

Mendelova
univerzita
v Brně

**Venkovský cestovní ruch – potenciály a bariéry:
případová studie Ivančicko – Dolnokounicko**

Bakalářská práce

Vedoucí práce:
doc. RNDr. Antonín Vaishar, CSc.

Vypracovala:
Veronika Fraňková

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: „**Venkovský cestovní ruch – potenciály a bariéry: případová studie Ivančicko – Dolnokounicko**“ vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:.....

.....
podpis

Poděkování

Děkuji panu doc. RNDr. Antonínu Vaisharovi, CSc. za odborné vedení, cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích. Dále bych chtěla poděkovat kulturním informačním centrům v Ivančicích, Dolních Kounicích a Oslavanech za poskytnutí informací a rozhovory potřebných k vypracování této práce. Mé poděkování také patří celé rodině, Lukáši Glócknerovi a přátelům za podporu během studia.

Abstrakt

Venkovský cestovní ruch – potenciály a bariéry: případová studie Ivančicko – Dolnokounicko.

Bakalářská práce se zabývá cestovním ruchem v mikroregionu Ivančicko, konkrétně v městech Oslavany, Ivančice a Dolní Kounice. V úvodu je charakterizován cestovní ruch a agrobiznis, který by mohl stát při rozvoji cestovního ruchu v tomto mikroregionu.

Druhá část závěrečné práce popisuje mikroregion jako celek i jednotlivá města. Na závěr jsou vyhodnoceny z rozhovorů potenciály a bariéry a navržené řešení, jak mikroregion Ivančicko zviditelnit.

Klíčová slova: Ivančice, Oslavany, Dolní Kounice, cestovní ruch, agrobiznis, památky, doprava, stravování, chřest

Abstract

Rural tourism – potentials and barriers: Case study Ivančice and Dolní Kounice micro-regions is the topic of the thesis.

The bachelor's thesis is deal with tourism in the microregion Ivančicko specifically in the cities called Oslavany, Ivančice and Dolní Kounice. In the beginning is characterized tourism and agribusiness, which could happen in the development of tourism in this micro-region.

The second part describes the micro-region as integer and individual cities. In the end are evaluated potentials from interviews and barriers of proposed solution how to micro-region Ivančicko make visualized.

Key words: Ivančice, Oslavany, Dolní Kounice, tourism, agribusiness, sights, transport, catering, asparagus

Obsah

1	ÚVOD	8
2	CÍL PRÁCE	9
3	CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU	10
3.1	Typologie cestovního ruchu.....	10
3.1.1	Formy cestovního ruchu.....	10
3.1.2	Druhy cestovního ruchu.....	11
3.2	Venkovský cestovní ruch.....	12
3.2.1	Formy venkovského cestovního ruchu.....	12
3.3	Předpoklady rozvoje cestovního ruchu.....	14
3.3.1	Selektivní (stimulační) předpoklady.....	15
3.3.2	Lokalizační podmínky.....	16
3.3.3	Realizační předpoklady.....	16
4	AGROBYZNYS	17
4.1	Veřejné stravování.....	18
5	CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU IVANČICKO	19
5.1	Demografická situace a vývoj.....	19
5.2	Oslavany.....	20
5.2.1	Doprava, stravování, ubytování.....	21
5.2.2	Památky.....	21
5.2.3	Další zajímavosti.....	22
5.3	Dolní Kounice.....	22
5.3.1	Doprava, stravování, ubytování.....	23
5.3.2	Památky.....	24
5.3.3	Dolní Kounice a víno.....	24
5.4	Ivančice.....	25
5.4.1	Doprava, stravování, ubytování.....	25
5.4.2	Zajímavosti Ivančic.....	26
5.4.3	Slavnosti chřestu.....	27
5.5	Finanční podpora od jaderné elektrárny Dukovany.....	28
6	POTENCIÁLY A BARIÉRY CESTOVNÍHO RUCHU NA IVANČICKU ...	29
6.1	Potenciály.....	29
6.2	Bariéry.....	30
7	ZÁVĚR	31
	Seznam literatury	32
	Seznam internetových zdrojů	34

Seznam obrázků	36
Přílohy	37

1 ÚVOD

Bakalářskou práci mám zaměřenou na mikroregion Ivančicko, který se skládá z osmi obcí (Ketkovice, Čučice, Nová Ves, Neslovice, Hlína, Mělčany, Moravské Bránice, Nové Bránice) a tří měst (Ivančice, Oslavany a Dolní Kounice). Tento mikroregion jsem si vybrala pro to, že zde žiji a mám k němu blízko.

V literární rešerši chci čtenáři přiblížit pojmy cestovní ruch a agrobyznys, který pak v další části práce rozvíjím na třech hlavních městech mikroregionu, kterými jsou Ivančice, Dolní Kounice a Oslavany. V těchto městech se podíváme na dopravní infrastrukturu, stravovací služby a ubytovací zařízení. Dále je prohlédneme z historického hlediska, které tvoří památky a různé kulturní akce.

Cílem je charakterizovat mikroregion tak, aby byly zjištěny potenciály a bariéry a navrhnout vhodné řešení pro odstranění zjištěných bariér. Práci tudíž bude moci využít mikroregion jako celek, či jednotlivá města.

2 CÍL PRÁCE

Cílem práce je objasnit pojmy cestovní ruch a agrobyznys, charakterizovat mikroregion Ivančicko, který se skládá z osmi obcí a tří měst. Zde bude úkolem vysledovat památky a různé slavnosti, které by mohly zvýšit potenciál cestovního ruchu v tomto mikroregionu. Zaměříme se i na to, proč se o tomto mikroregionu tak málo ví a co by se mohlo udělat pro odstranění bariér. Na závěr tyto poznatky vyhodnotíme.

3 CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch řadíme mezi celosvětově nejrozšířenější odvětví a stále diskutované téma, přesto však neexistuje jednotná definice, která by pojem cestovní ruch charakterizovala. Na světě jich ovšem najdeme spoustu ať už pro nějaká určitá odvětví nebo států samotných, které vyplývají z výzkumu agentur pro cestovní ruch.

Obecná definice přijatá na mezinárodní konferenci v oblasti cestování a cestovního ruchu zní: „Cestovní ruch zahrnuje aktivity osob cestujících do míst či přebývajících v místech, která se nacházejí mimo jejich obvyklé prostředí, a to ne déle než jeden rok, za účelem dovolené, pracovních závazků či z jiných důvodů“ (Goeldner, 2014). Některé americké státy, ale také Austrálie má v definici cestovního ruchu vymezen i vymezenou vzdálenost, od které lze cestování považovat za cestovní ruch. Naopak Spojené království a Česká republika mají tuto definici volnější.

Za cestovní ruch se dá považovat rekreace, návštěvy přátel a příbuzných či pracovní cesty, jež nejsou podnikány za výdělečným účelem (Goeldner, 2014). Horner a Swarbrooke (2003) tvrdí, že mnozí lidé nepovažují cestovní ruch za samostatné odvětví, ale pouze za služby, jež jsou výsledkem jiných odvětví jako je ubytování, stravování či doprava. Pokud by se mělo jednat o cestovní ruch, muselo by jít o soustavu těchto činností nabízené cestovními kanceláři nebo agenturami.

3.1 Typologie cestovního ruchu

Každý už někde cestoval, avšak se nezabýval tím, jakou formu či druh cestovního ruchu využívá nebo lépe řečeno praktikuje. Když se podíváme do literatury zabývající se cestovním ruchem nebo odborných časopisů, najdeme různé dělení. Někdo nerozlišuje formy a druhy turistiky, ale pokládá je pouze za formy cestovního ruchu, například Foret. Další je takto rozdělují, například Ryglová, Konečný, Pourová.

3.1.1 Formy cestovního ruchu

Podle Foreta a kol. (2013) existuje spousta forem (typů) cestovního ruchu, záleží prý na volbě kritérií, kterými může být místo pobytu (domácí, zahraniční), délka pobytu (krátkodobý, dlouhodobý), dále to může být i způsob organizace a především účel – motiv neboli cíl, který má naše cestování splnit. Ryglová a kol. (2011) a Konečný (2013) se ve svých knihách shodují na tom, že formy cestovního ruchu jsou definovány potřebami cestujících.

Podle Ryglové a kol. (2011) se cestovní ruch dělí na tyto formy:

- Rekreční cestovní ruch – jedná se o pobyt, který slouží k odpočinku, především zlepšení fyzické i psychické kondice. Je zde zahrnut i víkendový pobyt na chatách, chalupách a zahrádkách
- Kulturně poznávací CR – poznávání historie, kultury, tradic a zvyků na základě stavebních a architektonických památek, přírodních zajímavostí, společenských událostí nebo také konzumaci místních stravovacích specialit
- Léčebný a lázeňský CR – jde o pobyt zahrnující nejen zdravotní prevenci nebo léčení následků nemocí. V poslední době lidé vyhledávají lázně kvůli službám wellness (kondiční a relaxační pobyt)
- Sportovně-turistický CR – aktivní provozování sportu nebo jen jeho pasivní sledování
- Specifické formy – jedná o cestovní ruch, například mládežnický, seniorů, venkovskou turistiku, mototuristiku apod.

Konečný (2013) má stejné dělení jako Ryglová (2011), jen má přidáný kongresový a veletržní CR – je to cestovní ruch s aktivní nebo pasivní účastí na seminářích či veletržích. Pourová (2002) ve své knize Agroturistika, toto rozdělení pokládá za druhy cestovního ruchu.

3.1.2 Druhy cestovního ruchu

Ryglová (2009) a Konečný (2013) rozlišují tyto druhy cestovního ruchu:

- Podle místa realizace
  - Domácí – turisté nepřekročí hranice své země
  - Zahraniční – ten se dělí ještě na příjezdový CR, kdy zahraniční turisté přijíždí do země, a výjezdový, kdy příslušník daného státu vycestuje do jiné země
- Podle způsobu a organizace zabezpečení služeb
  - Neorganizovaný – ubytování, stravování i cestu si účastník cestovního ruchu zajišťuje sám
  - Organizovaný – cestu i pobyt zajišťuje cestovní kancelář
  - Cestovní ruch mimo veřejné formy – jedná se o chataře, chalupáře či účastníky cestovního ruchu, kteří využívají ubytování u příbuzných, tzn., nemusí si zařizovat ubytování

- Podle velikosti skupiny
  - Skupinový – školní skupina nebo skupiny známých
  - Individuální – cestování jako jednotlivec či s rodinou
- Podle délky účasti
  - Krátkodobý – definice říká, že se jedná o pobyt do tří dnů mimo trvalé bydliště
  - Dlouhodobý – zde jde o pobyt delší jak 3 dny mimo trvalé bydliště. Nesmí být však delší jak půl roku
- Podle časového rytmu
  - Každodenní
  - Víkendový
  - Týdenní
  - Dlouhodobější
- Podle rozložení během roku
  - Sezónní – letní, zimní
  - Celoroční

3.2 Venkovský cestovní ruch

I když nemáme v České republice žádné moře nebo velehory, přesto tu máme spoustu možností pro cestování (Ryglová, 2009). Jednu z nich nabízí český venkov, který se odlišuje nejen v regionech u nás, ale i od ostatních měst a vesnic v dalších státech, svojí kulturou a kulinářskými specialitami, které jsou i součástí agrobyznysu. Mluvíme tedy o venkovském cestovním ruchu.

Podle Schneidera (2009) venkovský cestovní ruch nebo také zelená turistika, jak bývá označován, zahrnuje aktivity, které jsou spjaty s přírodou a venkovským prostředím. Patří sem například školy v přírodě, sport, kulturní a řemeslné atraktivity. Lidé, kteří využívají tuto formu cestovního ruchu, jsou ubytováni mimo hlavní turistická centra a to většinou v rekreačních objektech (chaty, chalupy, sruby, ...), v hotelích a penzionech, v historických objektech (zrekonstruovaný mlýn, selské stavení). Obdobně definovala venkovskou turistiku i Pourová (2002).

3.2.1 Formy venkovského cestovního ruchu

Podle Ryglové (2009) můžeme rurální turistiku dělit na:

- a) Opakované rekreační pobyty – jedná se o pobyty buď ve vlastních nebo pronajatých chatách či chalupách
- b) Jednorázové turistické a rekreační pobyty – sem spadá agroturistika, pěší turistika ekoagroturistika, ekoturistika, hipoturistika a další.

3.2.1.1 Ekoturistika

Ekoturistika je většinou provozována zejména v chráněných krajinných oblastech, národních parcích apod. Podle WTO (World Trade Organization) jsou dvě kategorie ekoturistiky. První je „založená na přírodě“, zde jde o prožitek z pozorování a obdivování přírody. Druhá kategorie je založena na poznávání, neboli vzdělávání se v krajině (naučné stezky), což by mělo mít za úkol vzbudit v člověku touhu po ochraně přírodních hodnot.

3.2.1.2 Agroturistika

Když se podíváme na význam slova agroturistika, dojdeme k závěru, že se jedná o turistiku spjatou se zemědělstvím. Agroturistiku tedy provozují zemědělci jako doplňkovou činnost, která tvoří vedlejší příjmy. Nabízejí klientům ubytovací, ale i stravovací služby. Tato forma turistiky je vhodná zejména pro rodiny, které žijí ve městech a nemají přístup k hospodářským zvířatům či pěstování zemědělských plodin. Zde „panelákové děti“ mají možnost vidět zdroj mléka, masa, zeleniny, ovoce a dalšího na vlastní oči a ne jen z obrázků či televizi (Ryglová, 2009).

Podle Schneidera (2009) se agroturistika dá ještě dělit na tyto typy turistiky:

- Gastronomický – můžeme se také setkat s pojmem labužnická agroturistika, kdy jde o nabídku produktů přímo od výrobce a jejich degustaci. Gastronomické podniky mohou poskytovat i ubytování. Díky tomuto typu agroturistiky vznikly například cesty po stopách sýrů či vinné stezky.
- Dovolená na statku – tuto dovolenou využívají lidé, kteří chtějí poznat život na statku, místní zvyky a tradice, kulturu a přírodu a ochutnat místní speciality. Jedná se o minimálně pětidenní pobyty.
- Skandinávský typ – je určena pro krátkodobé klienty, kteří hledají pouze přenocování, aby mohli podnikat výlety do okolí.

Všude ovšem zůstává hlavní činností zemědělství.

3.2.1.3 Ekoagroturistika

Ekoagroturistika se stejně jako agroturistika zaměřuje na turistiku spjatou se zemědělstvím. Rozdíl je pouze v tom, že se ekoagroturistika zaměřuje na ekologické zemědělství, které je šetrnější k životnímu prostředí. I zde mají účastníci cestovního ruchu možnost se zapojit do procesu zemědělské výroby či jen využít ubytovacích služeb s nabídkou bio produktů.

3.2.1.4 Hipoturistika

Jde o mladou formu venkovského cestovního ruchu, která se váže zejména na chov koní. Jedná se tedy o jezdeckou turistiku či hippoterapii. (Ryglová, 2009)

3.2.1.5 Chataření a chalupaření

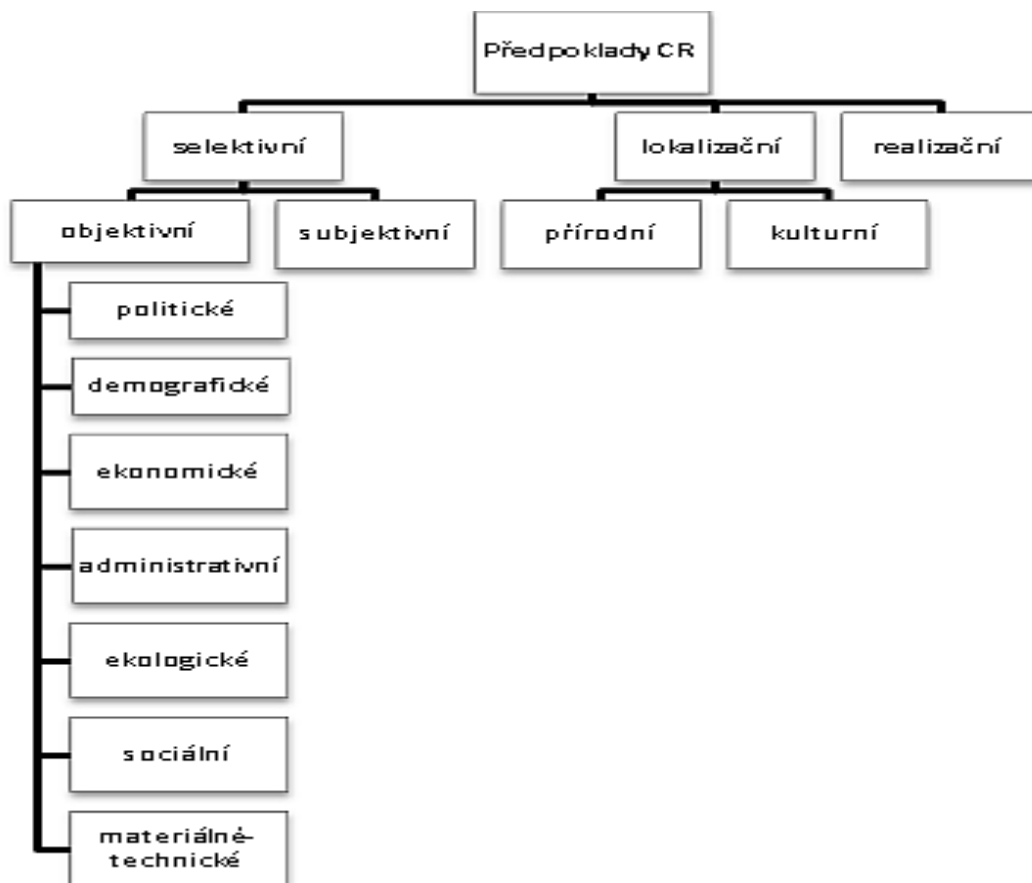
Chataření a chalupaření jsou na rozdíl od hipoturistiky nejstarší formou cestovního ruchu. Jak uvádí Pourová (2002) lidé tuto formu turistiky nepovažují za cestovní ruch. A to z toho důvodu, že cestují do vlastního rekreačního zařízení, jedná se o takzvaný „cestovní ruch mimo veřejné formy“. K rozvoji tohoto cestovního ruchu došlo v minulých letech, kdy byly omezené možnosti na vycestování do zahraničí, podniková rekreace neuspokojila potřeby, bylo mnoho volných chat a chalup a lidé tuhle možnost uvítali jako vhodnou investici.

Jak si můžeme všimnout, venkovský cestovní ruch se stále rozvíjí a objevují se nové formy, nebo lépe řečeno možnosti využití venkova. V rámci této turistiky je několik propagačních programů, jako jsou například „Prázdniny na venkově“, „Zelené prázdniny“, „Stezky dědictví“ a další. Tuto propagaci můžeme najít na internetu nebo i v tištěné podobě. (Ryglová, 2009)

Hosté se ubytovávají v malých kempech, chalupách s vlastním vařením, hotelech, chatách či penzionech. (Ryglová, 2009)

3.3 Předpoklady rozvoje cestovního ruchu

Cestovní ruch můžeme zařadit k trvale a rychle se rozvíjejícím odvětvím. Jeho rozvoj v určitých oblastech ovlivňují následující faktory: (viz obrázek č. 1)

Obrázek 1: Činitelé ovlivňující cestovní ruch (podle Ryglové, 2009)

3.3.1 Selektivní (stimulační) předpoklady

Stimulační předpoklady by měly být v hodnocení rozvoje cestovního ruchu na prvním místě, jelikož znamenají způsobilost dané země podílet se aktivně i pasivně na cestovním ruchu (přijímat a stávat se účastníky turistiky). (Pourová, 2002)

Tyto podmínky se dělí na:

- Objektivní faktory – je-li v zemi zajištěn mír, je tudíž zajištěna jedna z podmínek pro rozvoj cestovního ruchu. Ovšem patří sem i další faktory jako
  - Politické – mírové uspořádání světa či válečné konflikty, kriminalita, vznik Evropské unie (volný pohyb osob)
  - Ekonomické – směnitelnost měny, podpora podnikání v cestovním ruchu
  - Demografické – počet obyvatel, mobilita, urbanizace, ekonomická aktivita
  - Ekologické – kvalita životního prostředí
  - Administrativní – soubor právních předpisů, zákonů a vyhlášek, očkování, celní předpisy, pasové a vízové podmínky, ...

- Sociální – dosažená životní úroveň, životní styl, fond volného času
- Materiálně-technické – informační technologie, ubytování, stravování, sportovní aktivity, obchod, doprava a další. (Ryglová, 2009)
- Subjektivní faktory – do této kategorie patří řada psychologických faktorů, jako je reklama, pohostinnost obyvatel, ale také znalost jazyků.

3.3.2 Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky nám říkají, jakou hodnotu má pro nás turisty daná oblast, kterou navštěvujeme, z hlediska přírodního a kulturního. (Pourová, 2002)

3.3.2.1 Podmínky přírodního charakteru

Lidé nejvíce preferují větší členitost reliéfu, jako jsou pískovcová, skalní města, činné a nečinné sopky, krasové jeskyně, gejzíry apod. Dále vyhledávají destinace s vodními plochami, zejména oceány, moře, jezera, přehradní nádrže, různé vodní toky či rybníky. Velkou roli zde hrají i klimatické podmínky, které ovlivňují sezónní návštěvnost těchto území (Pourová, 2002). Velkým lákadlem se v poslední době stává i biodiverzita navštěvovaných oblastí (Konečný, 2013).

3.3.2.2 Podmínky kulturního charakteru

Kulturní předpoklady souvisejí s historickým vývojem daného území. Lidé se tedy mohou kochat architektonickými díly jednotlivých historických slohů, technickými památkami. Dále mohou navštívit muzea, galerie, přírodní památky (zahrady, parky), památky lidové architektury či archeologická naleziště. Do kulturního dědictví se neřadí pouze výše vyjmenované, ale také poznání jazyka, tradic, umění, hudby, náboženství a řemesel daného obyvatelstva. (Konečný, 2013)

3.3.3 Realizační předpoklady

Mají významné postavení v konečné fázi cestovního ruchu. Týkají se takzvané materiálně-technické základny, kterou tvoří ubytovací, stravovací, zábavní, sportovní a jiná zařízení. Využití těchto služeb závisí na kapacitě a úrovni těchto zařízení a poskytovaných doplňkových služeb (propagace, rezervace, informační služby, ...). Důležitou roli zde hraje i doprava, musí být zajištěna kvalita a bezpečnost dopravní sítě a dopravních zařízení. (Pourová, 2002)

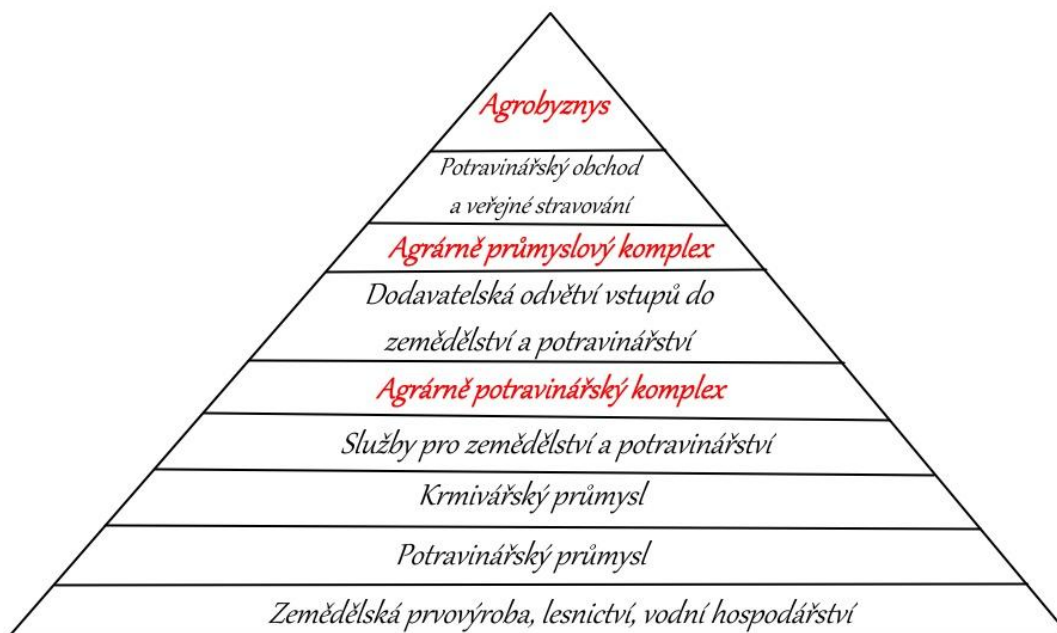
4 AGROBYZNYS

Agrobyznys je v dnešní době snad nejdiskutovanější téma, a přesto si mnoho lidí nedokáže pod tímto pojmem nic představit či si ho přeložit do české podoby podnikání v zemědělství. Podle dvou ekonomů z Harvardu, Johna H. Davise a Raye A. Goldberga, je agrobyznys *"souhrn všech činností týkajících se zpracování a distribuce produktů vyrobených na farmě, tzn. Výrobní činnosti na farmě a dále skladování, zpracování, dopravu a prodej zemědělských komodit a produktů z nich vyrobených"*. (Jamandre, 2015)

Agrobyznys se skládá z agrárně potravinářského komplexu a agrárně průmyslového komplexu, do kterých patří tato odvětví:

- a) Zemědělská prvovýroba, lesnictví, vodní hospodářství
- b) Potravinářský průmysl
- c) Krmivářský průmysl
- d) Služby pro zemědělství a potravinářství (např. zásobování, nákup, opravárenství, šlechtitelství a semenářství, plemenářské služby, aplikovaný výzkum, školství, poradenství, atd.
- e) Dodavatelská odvětví vstupů do zemědělství a potravinářství
- f) Potravinářský obchod a veřejné stravování (Bečvářová a kol., 2014)

Pro lepší představu si to ukážeme na obrázku č. 2.

Obrázek 2: Schéma agrobyznysu (Zdroj: Bečvářová, 2005)

Dá se tedy říci, že agrobyznys tvoří všechny podniky, které se zabývají rostlinnou a živočišnou výrobou, dodavatelské podniky, zpracovatelské podniky až obchodní řetězce a konečného spotřebitele.

4.1 Veřejné stravování

Abychom tuto kapitolu propojili s tématem, podíváme se z agrobyznysu na veřejné stravování, které stojí v agrobyznysu na samém konci jako služby pro konečného spotřebitele, ve formě restaurací, hospod a dalších stravovacích služeb, a je také součástí cestovního ruchu.

Stravováním se rozumí hromadná výroba jídel a nápojů, ze surovin získaných ať už ze zemědělské prvovýroby (zelenina, ovoce) či potravinářského průmyslu (mouka, maso, masné výrobky, mléko, mléčné výrobky a další), jejich prodej a spotřeba (Ryglová, 2009).

Mezi veřejné stravování řadíme restaurace, pizzerie, železniční jídelní vozy, kavárny, rychlá občerstvení a další (Ryglová, 2009). Mimo jiné sem patří i gastronomická turistika, která se vyznačuje vyšší kvalitou služeb. Při gastronomické turistice chtějí lidé ochutnat regionální speciality. V této práci se z hlediska této turistiky zaměříme na Ivančické chřestové slavnosti.

5 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU IVANČICKO

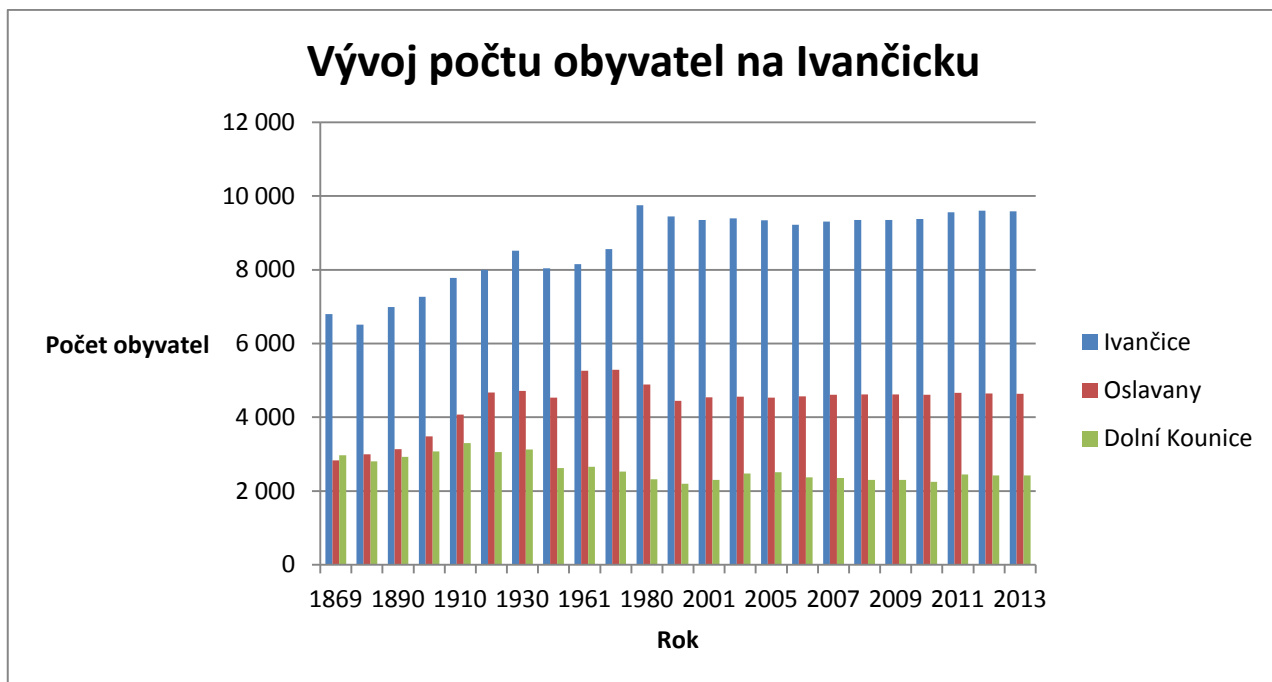
Mikroregion Ivančicko se rozkládá na soutoku tří řek Jihlavy, Oslavy a Rokytné. Zahrnuje osm obcí (Ketkovice, Čučice, Nová Ves, Neslovice, Hlína, Mělčany, Moravské Bránice, Nové Bránice) a tři města (Ivančice, Oslavany a Dolní Kounice).

Obrázek 3: Mapa mikroregionu Ivančicko (Zdroj: www.cucice.cz)

V tomto mikroregionu můžeme najít nejen kulturní a technické památky, ale také rozsáhlé turistické trasy a cyklostezky, naučné stezky, ale také agrocenózy – orná půda, sady a vinice, na kterých se pěstuje frankovka.

5.1 Demografická situace a vývoj

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel na Ivančicku (Tvorba: vlastní, zdroj: ČSÚ)

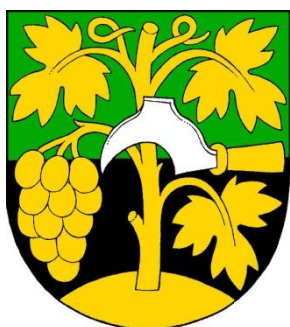
Graf výše nám znázorňuje demografický vývoj na Ivančicku, konkrétně ve městech Ivančice, Oslavany a Dolní Kounice. Pozvolný pokles i nárůst je dán nejen porodností a úmrtností, ale také přistěhováním a odstěhováním se z/do těchto měst.

Oslavany zaznamenali nárůst především v 60. letech minulého století, kdy se zde nejvíce rozvíjel těžební průmysl, a vystavělo se hornické sídliště.

5.2 Oslavany

Oslavany se rozkládají na březích řeky Oslavy, 30 km jihozápadně od Brna.

Toto území bylo osídleno již v době neolitické a bronzové. Osada spojovala Pobaltí s Byzancí na obchodní řemeslné Libické cestě. První písemná zmínka o Oslavanech se objevuje již v roce 1104. Původně byly Oslavany zemědělskou a vinařskou obcí, což lze poznat i z jejich znaku. Od 13. století se zde ve velké míře těží černé uhlí. V 18. a 19. století se na Oslavansku rozvíjí řemeslná výroba bílé keramiky s modrým dekorem, tak zvaný fajánse.

Obrázek 4: Znak Oslavan (Zdroj: cs.wikipedia.org)

Po posledním vytěžení uhlí roku 1973 z dolu Kukla a uzavření elektrárny změnilo město svoji tvář – ovzduší není znečištěno a město přestalo mít vzhled průmyslového centra.

V současné době se v malebném údolí řeky Oslavy nachází

spousta turistických tras, například pivovarská, templářská, energetická, hornická a dokonce i turistická trasa Oslavany - Ivančice, které vás zavedou do přírodních parků Oslava či Jihlava, ke Ketkovskému potoku a potoku Balinka. (www.oslavany-mesto.cz)

5.2.1 Doprava, stravování, ubytování

Dříve zde byla bohatá dopravní infrastruktura. Mohli jsme se sem dostat vlaky a autobusy. Nyní je doprava z Brna do Oslavan nebo jen z okolních obcí omezena na autobusy linky 406, 153, 423 a 430, i přesto že sem vede železniční trať. Ta je využívána ve výjimečných případech, jako je 1. květen (pouze některé spoje linky S41) a historický parní vlak Mikuláš v prosinci.

Když už jsme se do Oslavan dopravili a projdeme si muzeum na místním zámku nebo zavítáme do Permonia v dole Kukla a budeme hledat nějakou restauraci, popřípadě ubytovací zařízení.

V Oslavanech jsem našla pouze 10 stravovacích (Restaurace Dělnický dům, Jan Škoda, CaffèClub, Restaurace u Prátů, Hospůdka u Vodouška, Hotel Horník, bufet Honza, pohostinství „U Šildů“, Espresso a Zámecká restaurace s vlastním pivovarem) a bohužel jen 3 ubytovací zařízení (Hotel Horník a Sporthotel Stadion, ubytování na zámku), což mi přijde na jejich velikost dost málo.

5.2.2 Památky

5.2.2.1 Oslavanský zámek – zámecký areál

Nynější renesanční zámek byl založen roku 1225 jako první ženský cisterciácký klášter na Moravě. V roce 1423 byl klášter údajně vypálen a o několik let později ho dostal do vlastnictví Vilém z Pernštejna. Na zámek se po vypálení začal přestavovat až roku 1517. Na zámku se vystřídaly různé rody, ať už v rámci dědictví nebo přidělením jako zabavený majetek předešlých majitelů.

Roku 1939 byl zabrán německou armádou a sloužil jako kasárna Wehrmachtu. Do roku 1993 byl sídlem různých organizací, které jej využívaly jako skladovací prostory. Od tohoto roku (1993) má zámek ve vlastnictví město Oslavany a od roku 1996 je tento památkový objekt zařazen do Programu záchrany architektonického dědictví. (www.oslavany-mesto.cz)

V dnešní době zde najdeme stálou expozici Historie hornictví a energetiky a hasičského muzea. Po prohlídce těchto expozic a areálu zámku si návštěvníci mohou dát Opál, Jantar nebo Rubín, pivo ze zdejšího pivovaru. V prosinci na Čertovském zámku si

můžete dát i černý oslavanský speciál v podobě Oslavanského Onyxu (www.pivo-oslavany.cz).

5.2.2.2 Farní kostel sv. Mikuláše

První písemná zmínka se objevuje roku 1320. V 16. století byl kostel přestavěn renesančním slohem a v 19. století dostává nynější barokní podobu. (www.oslavany-mesto.cz)

5.2.3 Další zajímavosti

5.2.3.1 Rosicko-oslavanská pánev – naučná stezka permokarbonu Boskovické brázdy

Tato stezka leží na levém břehu řeky Oslavy naproti Oslavanskému zámku. Začíná za mostem u městského úřadu a končí u druhého mostu po proudu řeky. Stezka má ojedinělý charakter nejen u nás, ale i v Evropě a to díky tomu, že je na ní 9 zastavení (informačních tabulí), kde se dozvíte nejen o vzniku sedimentů na přelomu permu a karbonu, ale také o výzkumu těchto vrstev. (www.enviweb.cz)

5.2.3.2 Důl Kukla - Permonium

Důl Kukla najdeme v jihovýchodní části Oslavan, 30 km jihozápadně od Brna. Pro tento důl město našlo využití v podobě zábavního parku Permonium. Ráj permoníků, jak se Permoniu také říká, nabízí veřejnosti nejen zábavu, ale také poznání historie těžby černého uhlí v Rosicko – oslavanském revíru, pomocí interaktivní hry Magic Permon.

Návštěvníci zde naleznou největší nadzemní bludiště v ČR, které napodobuje systém důlních chodeb, také je zde důlní jezero, sopka s dvouúrovňovým lanovým centrem, prales a štoly, v nichž se nacházejí další atrakce.

Z původního dolu se zachovala těžní věž, jež se zrekonstruovala a je taktéž přístupná veřejnosti. Díky stravovacímu zařízení se zde konají kulturní, společenské a zábavní akce. Je zde i možnost ubytování. (www.permonium.cz)

5.3 Dolní Kounice

Dolní Kounice se nachází 25 km jihozápadně od Brna na březích řeky Jihlavy. Můžeme zde najít spoustu památek z různých historických období. Silnou stránkou Dolních Kounic jsou rozsáhlé ovocné sady a vinice, na kterých se pěstuje proslulá

frankovka. To že se jedná o vinařskou obec lze poznat i z jejich znaku, kde vidíme 3 vinné listy a hnědého krahujce s modrým hrozdem.

Obrázek 5: Znak Dolních Kounic (Zdroj: cs.wikipedia.org)

Nálezy nástrojů lovců mamutů z doby kamenné ukazují, že zde žil již před 400 000 lety předchůdce dnešního člověka. Ovšem toto území bylo trvale osídlené až v době bronzové. Jsou zde známy i nálezy kultury halštatské, římské a slovanské. Písemná zmínka se objevuje až v 11. století jako o vsi Kounice.

Postupem času se Kounice rozšiřují a díky tomu dostávají ochranu papeže a českých panovníků, kteří si ve své držení vystřídali klášter Rosa coeli (Růže nebeská). Když ho do svého vlastnictví získal Jiří Žabka z Limberka, dostávají Dolní Kounice statut města a je jim potvrzen znak (viz obrázek č. 4).

Město si v období válek prošlo mnohými útrapami, když přes ně procházeli tisíce vojáků, jež přinášeli drancování, výpalné a v neposlední řadě i epidemie. V těchto dobách nejvíce trpěli obyvatelé židovské obce. (mr.ivancice.cz)

Díky bohaté historii zde v současné době najdeme spoustu památek.

5.3.1 Doprava, stravování, ubytování

Do Dolních Kounic se můžeme dostat pouze autobusovou dopravou a to linkami 154 a 512.

Po projití památek či návštěvě nějaké kulturní akce máme možnost si zajít na oběd/večeři, zkrátka na jídlo do Restaurace U Gottwaldů, Marek Chramosta, Pizzerie Veronica, Restaurace U Šedého vlka či si dát něco sladkého v Cukrárně u Dvořáků. Spočinout (ubytovat) se můžeme v hotelu Vinum Coeli nebo v Klubu pro volný čas (zde jen v letních měsících).

Když se podíváme na velikost Dolních Kounic a Oslavan, jsou si docela blízko, tudíž můžeme říci, že Dolní Kounice vynikají stravovacími zařízeními, která nejsou roztroušená daleko od sebe, jak je tomu v Oslavanech. Naopak ubytovacími zařízeními zaostávají. Dále je tu slabá dopravní infrastruktura.

5.3.2 Památky

5.3.2.1 Klášter *Rosa coeli*

Byl založen roku 1181 pro ženskou řeholi premonstrátského řádu. Ve 14. století dostal podobu gotického stylu, kterou si zachoval dodnes po dvou požárech. V roce 1807 premonstráti klášter předávají do světských rukou.

Nyní má klášter Rosa coeli v držení město Dolní Kounice a je zpřístupněn veřejnosti. (tic.dolnikounice.cz)

5.3.2.2 Hrad a zámek

Gotickorenesanční hrad a zámek v dřívějších dobách sloužil k ochraně výše zmíněného kláštera. Dnes je v soukromém vlastnictví. Vlastník zde pořádá různé akce (historické dny, školní výlety, víkendové prohlídky), více na www.zamekkounice.cz/akce-a-prohlidky/.

5.3.2.3 Židovské památky

Počátky osídlení Dolních Kounic židovskou komunitou se ukazují již v 15. století. Po vypálení původního městečka švédskými vojsky se osadníci rozhodli založit nové ghetto a to na západním konci náměstí mezi řekou Jihlavou a Šibeničním vrchem. Do roku 1848 museli snášet různá diskriminační opatření (například omezení místa pobytu, vyšší peněžní odvody, omezení zaměstnání a další). V tomto roce (1848) byla přidělena plná práva a židovská obec v Dolních Kounicích tak dosahuje svého největšího počtu (650 obyvatel). Toto obyvatelstvo bylo ovšem deportováno do koncentračních táborů.

Z těchto dob se tu zachovala synagoga, ghetto a židovský hřbitov.

5.3.3 Dolní Kounice a víno

Jak jsem se již výše zmiňovala, Dolní Kounice byly vinařskou obcí, což si zachovaly i v dnešní době, kdy se řadí svojí rozlohou 201 ha vinic na 15. místo v ČR.

Dolní Kounice jsou součástí Znojemské vinařské stezky, jež spojuje na 160 km 60 vinařských obcí. Je zajímavá tím, že netvoří okruh, ale prochází napříč nejzajímavějšími vinařskými oblastmi, kam patří i Dolní Kounice. (To nejlepší z vinařské turistiky na jižní Moravě)

Na Dolnokounických vinicích můžeme najít odrůdy Frankovky, Sauvignonu, Chardonnay, Svatovavříneckého, Cabernetu Morávia, Veltlínského zeleného, Ryzlinku, Rulandského šedého nebo Tramínu.

Tato vína od zdejších vinařů můžeme ochutnat na různých akcích, jako jsou například:

- Svatogotharské vinařské slavnosti v Dolních Kounicích,
- Historické vinařské slavnosti v Dolních Kounicích,
- Svatováclavské trhy v Ivančicích,
- Slavnosti chřestu v Ivančicích (o těch si povíme v kapitole 5. 4. 4 Slavnosti chřestu). (Vinařství na Ivančicku)

5.4 Ivančice

Ivančice leží 27 km jihozápadně od Brna na soutoku tří řek Jihlavy, Oslavy a Rokytne, což se odráží i v jejich znaku, kde jsou tři korbele.

Ivančice vznikly ve 12. století, později se staly královským městem, v této době měly mnoho výsad. Toto období ukončili roku 1486 páni z Lipé, později Lichtenštejní, kdy si město podmanili.

Působil zde Jan Blahoslav, který v Ivančicích zavedl knihtisk (započal tisk bible Kralické) a založil gymnázium.

V 19. století bylo město střediskem národního obrození na Moravě a sídlem soudního okresu. (kic-ivancice.webnode.cz)

Obrázek 6: Znak Ivančic (Zdroj: www.ivancice.cz)

5.4.1 Doprava, stravování, ubytování

Ivančice na rozdíl od výše zmiňovaných měst mají bohatou dopravní infrastrukturu (železniční i autobusová doprava), ovšem se špatnou návazností ostatních spojů, což vytváří problém v dalším cestování ať už po památkách, za poznáváním mikroregionu či za prací.

Ivančice jsou s ubytovacími i stravovacími zařízeními na špici, co se týče mikroregionu Ivančicko. Mezi nejznámější patří restaurace Marek, restaurace U Černého Iva, restaurace Cha Cha, Restaurant Pizzeria Ve Sboru a Besední dům, kde je poskytováno i ubytování. Ubytovat se v Ivančicích můžete již ve zmíněném Besedním domě, penzionu Cha Cha, na Martálce (lokalita Skřipák).

5.4.2 Zajímavosti Ivančic

5.4.2.1 Poutní kaple sv. Jakuba

Kostel sv. Jakuba, který se tyčí mezi vinicemi nad městem, byl vystavěn jako poutní místo pro zdejší obyvatele.

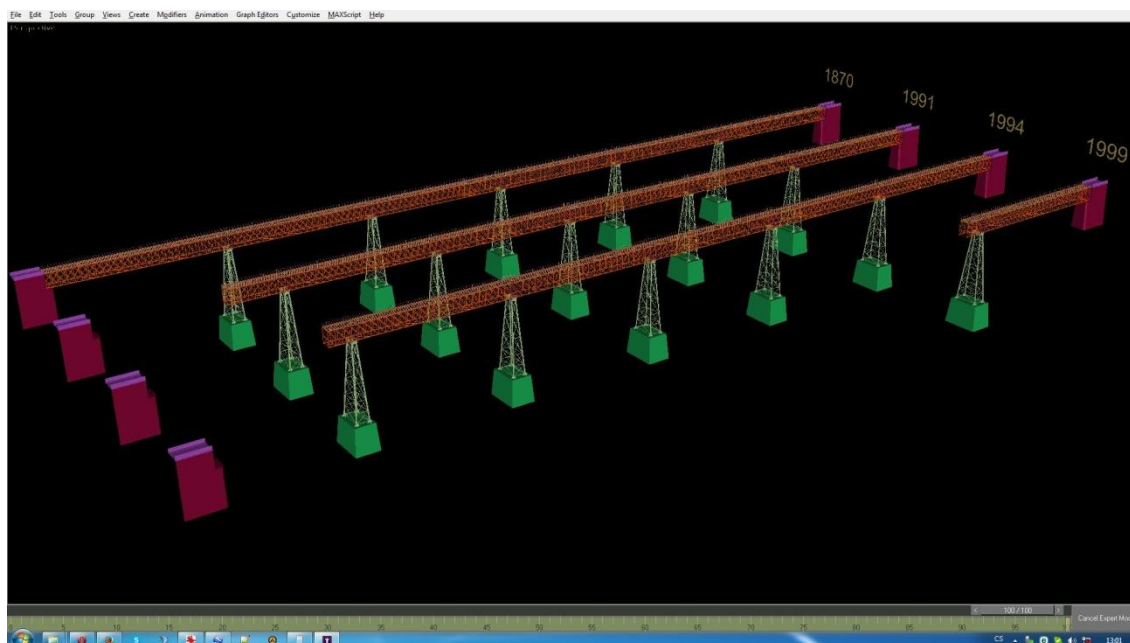
5.4.2.2 Židovský hřbitov

Židovský hřbitov v Ivančicích je třetí nejstarší v České republice. Nejstarší náhrobní kámen pochází z roku 1552. Dnes je židovský hřbitov jako kulturní památka v péči města Ivančice, kterému s údržbou pomáhá místní sbor dobrovolných hasičů. Hřbitov je každoročně přístupný na Dny evropského dědictví. (kic-ivancice.webnode.cz)

5.4.2.3 Ivančický viadukt

Most byl postaven roku 1870 a má úctyhodné rozměry: 373,5 m na délku rozdělených do šesti 60m polí; výška nosníku 5,6 m a výška mostovky je 42 m nad hladinou Jihlavy. Most je už od začátku sledován statiky kvůli pohybu Krumlovské mostovky, která se díky vodě a nestabilnímu podloží začala pohybovat.

Po ivančickém viaduktu se jezdilo do roku 1978 a o rok později se stal technickou památkou. Vysoké náklady na jeho údržbu vedly k jeho postupnému konci (viz obrázek č. 7).

Obrázek 7: Ivančický viadukt v čase (Zdroj: Lukáš Glöckner, 3D model)

V dnešní době se jezdí po „nově“ vybudovaném viaduktu z roku 1978. (<http://spz.logout.cz/infra/ivandu.html>)

5.4.2.4 Farní chrám Nanebevzetí Panny Marie

Vznikl za dob Přemyslovců jako dřevěný kostelík, který měl obrannou funkci. Později byl přestavěn v gotickém slohu. Po vyplenění nájezdníky musel být několikrát obnoven.

Roku 1879, kdy se výrazně naklonila věž, ji hrstka dobrovolníků opravila a tím vznikl sbor dobrovolných hasičů. Chrám je zasvěcen Nanebevzetí Panny Marie. (kic-ivancice.webnode.cz)

5.4.2.5 Románský kostelík sv. Petra a Pavla v Řezovicích

Románský kostel sv. Petra a Pavla v Řezovicích, jež byl vystavěn roku 1160 Přemyslovcem Konrádem Otou, je dnes památkou evropského formátu. V interiéru můžeme spatřit zbytky gotických maleb a dosud nevyluštěný nápis. Kostel je dostupný pouze po dohodě. (kic-ivancice.webnode.cz)

5.4.2.6 Zřícenina hradu Templštýn

Hrad byl založen ve 13. století, kdy zde působili Templáři. Po zániku jejich řádu hrad vystřídal několik majitelů. V 16. století vyhořel a od té doby chátrá. Dnes je jeho zřícenina volně přístupná. (kic-ivancice.webnode.cz)

5.4.2.7 Stará radnice (nynější památník Alfonse Muchy a Vladimíra Menšíka)

Druhá nejstarší budova v Ivančicích byla využívána jako radnice, okresní soud, hudební škola. Nyní zde najdeme kulturní informační centrum a stálé expozice Alfonse Muchy a Vladimíra Menšíka.

5.4.2.8 Dům pánů z Lipé (dnešní městský úřad)

Původně to byl zeměpanský hrad, jehož zdi byly součástí městských hradeb. V 17. století se stal majitelem provazník Šimon Pírko, který ho přestavěl na městský palác. Po rodině Pírkových dům vystřídal několik majitelů, než přešel v 19. století do držení města. Byly v něm kasárna, poté škola. Nyní se zde nachází kanceláře městského úřadu.

Název Dům pánů z Lipé si vysloužil díky erbům tohoto rodu, které se na domě nachází. (kic-ivancice.webnode.cz)

5.4.3 Slavnosti chřestu

Letos v květnu se uskuteční již 21. chřestové slavnosti, pořádané kulturním informačním centrem (KIC) Ivančice. V průběhu slavností se setkáme s trhy, ukázkami

řemesel a doprovodným programem kulturního rázu jako je vystoupení tanečních skupin, mažoretok, zpěváků i hudebních skupin, dále zde najdeme atrakce pro děti jako skákací hrad, dětskou zoo, hlídání dětí apod.

Největším lákadlem těchto slavností je zakoupení chřestu ať už čerstvého na domácí přípravu, nebo upraveného k přímé konzumaci. Různě upravený chřest ochutnáme nejen na stáncích, ale i ve vybraných restauracích (Restaurace Cha Cha, Restaurace Penzion Marek, dodává se i do Oslavan, Neslovic a Brna).

5.4.3.1 Historie a současnost chřestu v Ivančicích

Chřest byl do Ivančic dovezen v 80. letech 18. století. Ve své době byl slavnější než plzeňské pivo, poněvadž se dostal až do Vídně na císařský stůl císařovny Alžběty Bavorské. Po druhé světové válce se pěstování chřestu omezilo na tolik, až zanikl. Za zánikem chřestu v Ivančicích stojí šestiletá doba pěstování a technologická, technická i finanční náročnost. (www.ivancice.cz)

V současné době se několik soukromých osob snaží pěstování chřestu v Ivančicích obnovit, zatím však se nedaří vypěstovat ve větším množství, aby se pokryla poptávka na slavnostech. Ivančický špargl by se po jeho první sklizni mohl dostat pouze do vybraných restaurací.

5.5 Finanční podpora od jaderné elektrárny Dukovany

Na finanční podporu od jaderné elektrárny (JE) Dukovany mají nárok obce a města v jejím radiačním dosahu, do něhož spadá i mikroregion Ivančicko. Mikroregion Ivančicko dostává každoročně 450 000 Kč, které rozděluje mezi obce a města mikroregionu v maximální výši 15 000 Kč, zbytek si ponechá správa mikroregionu.

Obce tyto finance využívají na:

- Soutěže pro děti
- Folklorní akce
- Výstavy
- Hody

Mikroregion financuje:

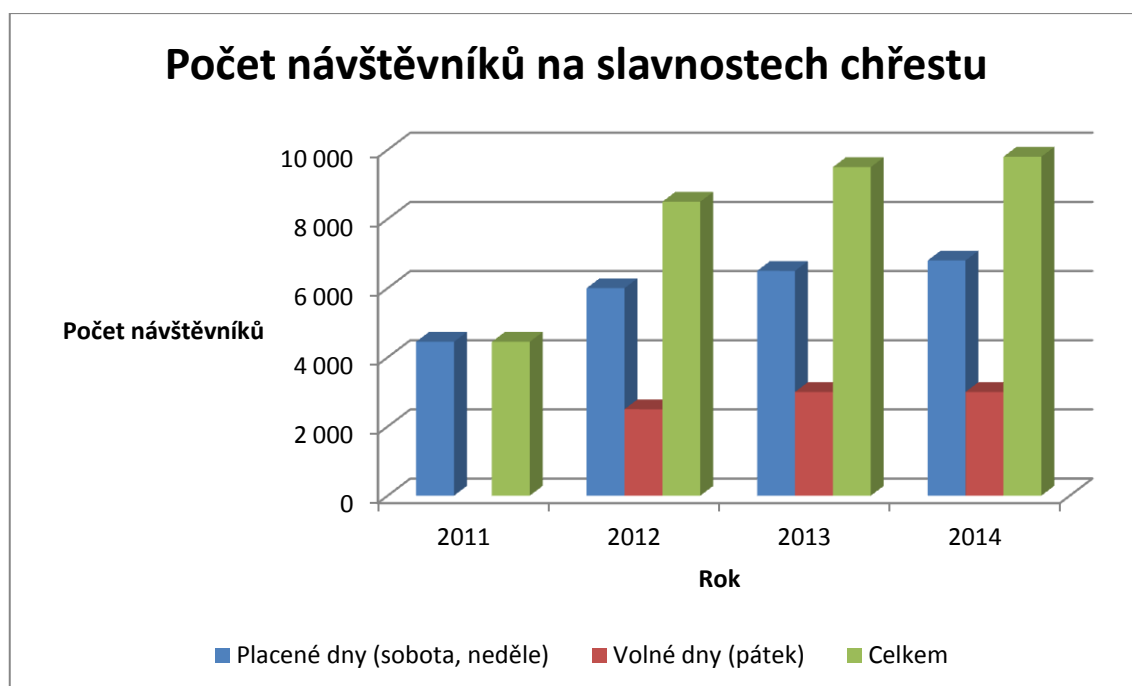
- Úpravu zeleně
- Výstavbu a údržbu parků a cyklostezek
- Majetek mikroregionu (např. skákací hrad pro děti, jež si mohou obce na svoje akce zapůjčit)

6 POTENCIÁLY A BARIÉRY CESTOVNÍHO RUCHU NA IVANČICKU

Na základě zjištěných informací z kulturních informačních center jednotlivých měst a rozhovorů s lidmi byly zjištěny tyto:

6.1 Potenciály

- Nevyužitá krajina – potenciál v nevyužitě krajině kolem tří řek Jihlavy, Oslavy a Rokytné spočívá v kráse prostředí, kde by se daly vybudovat cyklostezky či turistické trasy, jichž je v mikroregionu nedostatek.
- Podpora z JE Dukovany – mikroregion Ivančicko má určitě velkou výhodu ve finanční podpoře od JE Dukovany, díky které se mohou města a obce tohoto mikroregionu kulturně rozvíjet, ale také financuje projekty v rámci mikroregionu, jak je popsáno výše.
- Chřest – na základě zjištěných informací o návštěvnosti chřestových slavností (viz graf č. 2) můžeme říct, že chřest je velkým gastronomickým lákadlem.

Graf 2: Počet návštěvníků na slavnostech chřestu

Z rozhovoru s panem Turečkem jsem zjistila, že se nyní chřest na slavnosti dováží ze Slovenska. Padl i dotaz: „Kdyby se obnovilo v Ivančicích pěstování chřestu, myslíte, že by se návštěvnost zvýšila? Pokud ano, o kolik by to asi bylo?“. Na tuhle otázku mi odpověděl: „Pokud by se pěstování chřestu v Ivančicích obnovilo, pak věřím, že by to

více návštěvníků přilákalo. V tuto chvíli totiž Ivančice v tomto postrádají tu pravou autenticitu, která je daná právě jen historickým odkazem ke slavné době vaneckého šparglu. Ovšem dělat jakýkoli odhad si netroufám.“

6.2 Bariéry

- Nevědomost o mikroregionu Ivančicko – i přesto, že se zde narodil slavný malíř Alfons Mucha a herec Vladimír Menšík, nikdo ani neví, kde Ivančice leží. Je to dáno tím, že se mikroregion prezentuje pouze uvnitř či v nedalekém Brně.
- Špatná informovanost o památkách – když přijede do města, rádi byste viděli, kde jsou nějaké památky, kudy se k nim dostat apod. Tyto informace zde také bohužel chybí.
- Špatná dopravní infrastruktura – na základě rozhovorů bylo zjištěno, že mikroregion Ivančicko má špatnou dopravní infrastrukturu. Obyvatelé se shodli na tom, že se z Brna do Ivančic dostanou celkem dobře, ovšem z Ivančic do okolních obcí a měst už ne. Dále tu chybí bezbariérový přístup na zastávky autobusů.
- Málo ubytovacích zařízení – ze zjištěných poznatků hledání ubytovacích a stravovacích zařízení, která jsou popsána u jednotlivých měst, vyplývá, že mikroregion postrádá ubytovací kapacitu, která by mohla zvýšit návštěvnost.

7 ZÁVĚR

Z výše uvedených potenciálů a bariér vyplývá, že mikroregion Ivančicko má předpoklad pro rozvoj venkovského cestovního ruchu a to ekoturistiky i agroturistiky, zejména gastronomické. Jak už bylo naznačeno, mikroregion má možnost využít krásy kolem tří řek Jihlavy, Oslavy a Rokytne, kde by mohl zbudovat více cyklostezek či turistických tras, které v tomto mikroregionu bohužel chybí. Na Ivančicku se nachází pouze 5 cyklostezek (energetická, hornická, pivovarská, templářská a cyklostezka Oslavany – Ivančice) a to jen v okolí Oslavan, zbytek obcí a měst propojeny nejsou. Při budování stezek a cyklostezek by se mohlo využít podpory z JE Dukovany, která tento mikroregion finančně podporuje, jelikož leží v jejím radiačním dosahu.

Dalším lákadlem a velkým potenciálem jsou zdejší vinice a chřestové slavnosti. Chřest se nyní na slavnosti dováží ze Slovenska, ale je tu snaha o obnovu pěstování chřestu v Ivančicích, i když zatím jen na 1 ha. S panem Turečkem se shodneme na tom, že obnovení chřestu v Ivančicích může přilákat více turistů do tohoto mikroregionu. Kdyby se pěstování chřestu v mikroregionu obnovilo, mohlo by se toho využít pro návštěvy chřestáren, aby se turisté seznámili s jeho pěstování naživo a ne jen z vyprávění na slavnostech.

Pro dobrý rozvoj cestovního ruchu je ovšem potřeba odstranit bariéry, které rozvoji brání. Především se jedná o dobrou dopravní infrastrukturu, kterou Ivančicko postrádá. Navrhované řešení je zlepšení dopravních spojů, především autobusové dopravy, či propojení jednotlivých měst a obcí cyklostezkami a turistickými trasami malebnou krajinou.

Další příčinou je málo ubytovacích zařízení, což může od návštěvy mikroregionu odrazovat, jelikož se turisté nemají kde ubytovat, aby si ho mohli procestovat i v následujících dnech a ne jen v den, kdy ho navštíví. Dalším opatření, které by mohlo přispět k rozvoji cestovního ruchu, je zavedení značení památek, ať už přímo tabulí u památky, aby se turisté o ní něco dozvěděli, i značení, jak se k památce dostat.

Dále je tu problém nevědomosti občanů o tomto mikroregionu, který je způsobený tím, že se mikroregion prezentuje pouze v obcích, které ho tvoří, a nedalekém Brně pomocí Českého rozhlasu Brno. Navrhované řešení pro větší zviditelnění mikroregionu by mohlo být v masmédiích, ať už v České televizi, nebo v rozhlasových vstupech rádia Impulz, kde vystupuje Miroslav Tausig z Klubu českých turistů a představuje jednotlivá města a jejich zajímavé památky.

Seznam literatury

1. BEČVÁŘOVÁ, Věra. Zemědělství v agrobiznysu: základy agrární ekonomiky a politiky. 1. vyd. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2005, 62 s. ISBN 80-7157-891-6
2. BEČVÁŘOVÁ, Věra, Vojtěch TAMÁŠ a Ivo ZDRÁHAL. Agrobiznys v rozvoji regionu: Agribusiness in regional development. 1. vyd. V Brně: Mendelova univerzita v Brně, 2014, 101 s. ISBN 978-80-7509-040-9
3. ČEJKA, Jiří. Ivančice: dějiny města. Vyd. 1. Ivančice: Město Ivančice, 2002, 671 s. ISBN 80-238-9441-2.
4. FORET, Miroslav a Jana TURČÍNKOVÁ. Cestovní ruch. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2005, 106 s. ISBN 80-7157-838-x.
5. FORET, Miroslav. Cestovní ruch v regionálním rozvoji. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013, 137 s. ISBN 978-80-7375-739-7.
6. GOELDNER, Charles R a J RITCHIE. Cestovní ruch: principy, příklady, trendy. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, xviii, 545 s. ISBN 978-80-265-0298-2.
7. HORNER, Susan a John SWARBROOKE. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada, 2003, 486 s. ISBN 80 -247-0202-9.
8. KONEČNÝ, Ondřej. Agroturistika a venkovská turistika: venkovský cestovní ruch v České republice. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013, 136 s. ISBN 978-80-7375-738-0.
9. KRATOCHVÍL, Augustin. Ivančice, bývalé královské město na Moravě: popis dějepisný, místopisný a statistický. Ivančice: Musejní spolek, 1906, (8).
10. Oslavany: z kronik, dokumentů a vzpomínek. Vyd. 1. Oslavany: Městský národní výbor, 1989, 99 s., [36] s. obr. příl.
11. POUROVÁ, Marie. Agroturistika. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, c2002, 123 s. ISBN 80-213-0965-2.
12. RYGLOVÁ, Kateřina. Cestovní ruch: soubor studijních materiálů. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. ISBN 978-80-7418-028-6.
13. RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

14. SCHNEIDER, Jiří a Jitka FIALOVÁ. Krajinná rekreologie II. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009, 132 s. ISBN 978-807-3753-573
15. To nejlepší z vinařské turistiky na jižní Moravě: krajem vína; periodikum
16. Vinařství na Ivančicku. Ivančice: Mikroregion Ivančicko, c2013, 27 s.

Seznam internetových zdrojů

1. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. 2015, 18.3.2015 [cit. 2015-04-04].
Dostupné z: <https://www.czso.cz/>
2. EnviWeb - Naučná stezka permokarbonem Boskovické brázdy [online]. 2003, 2015 [cit. 2015-04-04]. Dostupné z:
<http://www.enviweb.cz/clanek/dovol/92028/naucna-stezka-permokarbonem-boskovicke-brazdy>
3. Ivančický viadukt [online]. 2010 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z:
<http://spz.logout.cz/infra/ivandu.html>
4. JAMANDRE, W. *Agribusiness: A Perspective*. Department of Agribusiness Management. Central Luzon State University [online]. [cit. 2015-03-01].
Dostupné na:
<<http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CEIQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.openuni-clsu.edu.ph%2Fopenfiles%2Fmodules%2Fab710%2Flesson1.doc&ei=vz0oU5fYMMOqhAell4HYAg&usg=AFQjCNHAoZVGnczZmuSOH9Hlcr0Ki4OK6w>>
5. Kulturní a informační centrum Ivančice [online]. 2011, 2014 [cit. 2015-04-23].
Dostupné z: <http://kic-ivancice.webnode.cz/>
6. LIBĚCKÁ (LIBICKÁ) STEZKA - LIBICE NAD DOUBRAVOU [online]. 2009, 2015 [cit. 2015-04-04]. Dostupné z: <http://libice.vladas.cz/libecka-stezka/>
7. LUKÁŠ, Jiří. Mikroregion Ivančicko [online]. 2013, 2015 [cit. 2015-04-04].
Dostupné z: <http://mr.ivancice.cz/index.php>
8. Město Dolní Kounice [online]. 2015, 7.4.2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z:
<http://www.dolnikounice.cz/>
9. Městský zámecký pivovar Oslavany [online]. 2013, 5.1.2015 [cit. 2015-04-04].
Dostupné z: <http://www.pivo-oslavany.cz/>
10. Novinky | Slavnosti chřestu 2015 [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z:
<http://slavnostichrestu.cz/>
11. Obce v ČR, demografie, kriminalita, nezaměstnanost, kvalita vody, ovzduší v obci :: odhadonline.cz [online]. 2008, 2015 [cit. 2015-04-04]. Dostupné z:
<http://www.odhadonline.cz/statistika-kriminalita-nezamestnanost-prumerna-mzda-nemoci/>

12. Oslavany [online]. 2007, 3.4.2015 [cit. 2015-04-04]. Dostupné z:
<http://www.oslavany-mesto.cz/index.asp>
13. Permonium - zábavní park pro celou rodinu [online]. 2015, 2015 [cit. 2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.permonium.cz/>
14. SMUTNÝ, Bohumil. Město Ivančice [online]. 2003, 2015 [cit. 2015-04-22].
Dostupné z: <http://ivancice.cz/>
15. Turistické informační centrum Dolní Kounice [online]. 2015 [cit. 2015-04-14].
Dostupné z: <http://tic.dolnikounice.cz/>
16. V Ivančicích se po 45 letech obnovuje pěstování chřestu [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.regionivancicko.cz>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Činitelé ovlivňující cestovní ruch (podle Ryglové, 2009)

Obrázek 2: Schéma agrobyznysu (Zdroj: Bečvářová, 2005)

Obrázek 3: Mapa mikroregionu Ivančicko (Zdroj: www.cucice.cz)

Obrázek 4: Znak Oslavan (Zdroj: cs.wikipedia.org)

Obrázek 5: Znak Dolních Kounic (Zdroj: cs.wikipedia.org)

Obrázek 6: Znak Ivančic (Zdroj: www.ivancice.cz)

Obrázek 7: Ivančický viadukt v čase (Zdroj: Lukáš Glöckner, 3D model)

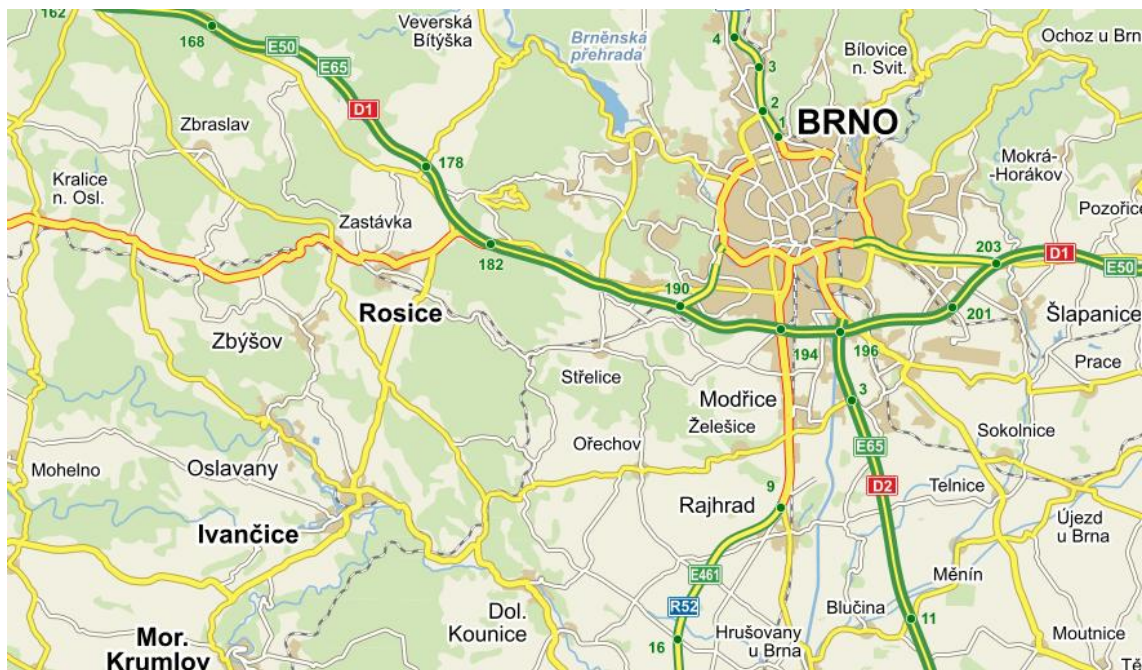
Přílohy

Tabulka 1: Vývoj počtu obyvatel na Ivančicku

	Ivančice	Oslavany	Dolní Kounice
1869	6 796	2 832	2 967
1880	6 513	3 001	2 802
1890	6 989	3 134	2 928
1900	7 265	3 481	3 076
1910	7 777	4 073	3 300
1921	7 999	4 669	3 054
1930	8 513	4 719	3 130
1950	8 040	4 533	2 625
1961	8 154	5 262	2 661
1970	8 558	5 285	2 524
1980	9 746	4 893	2 322
1991	9 448	4 445	2 195
2001	9 350	4 544	2 306
2004	9 395	4 560	2 475
2005	9 337	4 535	2 513
2006	9 220	4 566	2 373
2007	9 303	4 615	2 355
2008	9 347	4 617	2 304
2009	9 346	4 617	2 300
2010	9 376	4 607	2 253
2011	9 555	4 662	2 454
2012	9 604	4 647	2 427
2013	9 580	4 639	2 420

Tabulka 2: Počet návštěvníků na slavnostech chřestu

	placené dny	volné dny	celkem
2011	4 450		4 450
2012	6 000	2 500	8 500
2013	6 500	3 000	9 500
2014	6 800	3 000	9 800

Obrázek č. 1: Poloha měst Ivančice, Oslavany a Dolní Kounice (Zdroj: www.mapy.cz)

Obrázek č. 2: Oslavanský zámek (Zdroj: vlastní)

Obrázek č. 3: Kostel svatého Mikuláše (Zdroj: vlastní)

Obrázek č. 4: Věže dolu Kukla – Permonium (Zdroj: vlastní)

Obrázek č. 5: Klášter Rosa coeli (Zdroj: vlastní)

Obrázek č. 6: Kostel svatého Jakuba (Zdroj: vlastní)

Obrázek č. 7: Ivančický viadukt (Zdroj: Lukáš Glóckner)

Obrázek č. 8: Farní chrám Nanebevzetí panny Marie (Zdroj: vlastní)

**Obrázek č. 9: Stará radnice – Památník Alfonse Muchy a Vladimíra Menšíka
(Zdroj: vlastní)**